

puta contractuum & bellorum confederacionis: nec sic quidem ciuitas adhuc foret, propter quam vtiq̄ causam? Non enim, quia non propinqua sit communicatio, nam si in vnum conuenient ita communicantes, vnusquisque tamen vtatur propria domo vt ciuitate, ac sibi ipsis vt confederati auxiliu, ferant contra iniuriantes solum, ne sic quidem ciuitas esse videretur recte considerantibus. siquidem eodem modo conuerfarentur simul, coniunctim, & separatim. Ex quo patet, quod ciuitas non est communicatio loci, & non iniuriandi sibi ipsis, & commercij gratia, sed ista quidem vt affint, necessarium est, si quidem futura sit ciuitas. nec tamen si ista affint omnia, ciuitas adhuc erit. At bene viuendi societas & domibus, & generibus, vitæ perfectæ gratia, & per se sufficientis. hoc tamen non erit nisi vno eodemque loco habitantibus, & coniugia simul ineuntibus. propter quod propinquitates in ciuitatibus extiterunt, & fodalitia, & sacra, & conuersationes familiarium, idque est amicitia opus. nam simul viuendi electio amicitia est. Finis est igitur ciuitatis bene viuere: illa verò gratia finis. Ciuitas autem est generum pagorumque societas, vitæ perfectæ ac persufficientis: hoc est (vt diximus) bene ac beatè viuere. Bene igitur agendi gratia ponendum est esse ciuilem societatem, non autem gratia simul viuendi. Quapropter quicumque plus conferunt ad huiusmodi societatem, his plus iuris competit in ciuitate, quàm his qui libertate ac genere pares sunt, vel maiores, sed ciuili virtute sunt impares, & quàm iis qui diuitiis superant, sed virtute superantur. Quod igitur omnes qui de republica contendunt, partem aliquam iusti dicunt, manifestum est ex supradictis.

CAPVT X.

Est autem dubitatio quid oporteat dominans esse in ciuitate, nunquid populum, an eos qui diuitias habent, an bonos & æquos, vel vnum qui sit optimus omnium, vel tyrannum. Verum hæc omnia videtur habere difficultatem. Quid enim inopes quia plures sint, si partiantur ea, quæ sunt opulentorum, hoc non iniustum est: decreuerunt, n. qui potestatem habet. iniuria igitur summa, quæ tandem dicenda est? Rursusque omnibus acceptis, si plures ea sibi tribuant, quæ sunt paucorum, constat quod ciuitatem corrumpunt.

λαφρότων, οί πλείους τὰ ἤν' ἐλαττόνων αὐ διατρέμονται, φανερόν ὅτι φθείρεται τὴν πόλιν.

A ὁῖον ἀλλαγῆς κ' συμμοχίας· οὐδ' οὕτω πού πόλις διατρίβει ἀπὸ τῆς ἀπείρας· οὐ γὰρ δὴ διὰ τὸ μὴ συνίγχεσθαι τῆς κοινωσίας. εἰ γὰρ κ' συνίελθουσιν οὕτω κοινωσιούτες ἕκαστος μὲν τοῖς χερσὶν τῆ ἰδίᾳ οἰκίᾳ, ὡς περὶ πόλις, καὶ σφίσι δὲ αὐτοῖς ὡς ὅτι μαχίας οὐσης, ἐκδοσίουτες ὅτι τῶν ἀδικουμένων μόνον· εἰδ' οὕτως αὐτῶν δόξαι πόλις τοῖς ἀκριβῶς θεωροῦσιν, εἴπερ

B ὁμοίως ὁμοίως συνελθόντες καὶ χωρεῖς φανερόν τὸν μὲν ὅτι ἡ πόλις ἐκ ἐστὶ κοινωσία τύπου, καὶ τῆ μὴ ἀδικεῖν σφᾶς αὐτῶν, κ' τῆς μεταδόσεως χάριον· ἀλλὰ ταῦτα μὲν αἰσθητὸν ἐπαρῆσθαι, εἴπερ ἔσται πόλις· οὐ μὲν οὐδ' ἐπαρῆσθαι τούτων ἀπᾶσι τῶν ἡδὴ πόλις, ἀλλ' ἡ τῆ δὲ ζῆν κοινωσία καὶ τῆς οἰκίας καὶ τοῖς γῆμοσι, ζωῆς τελείας χάριον καὶ αὐτάρκους. ἐκ ἐστὶν μὲν τοῖς τῶν αὐτῶν κ' ἕνα κρατοικουμένων τύπον, καὶ χαλεπῶν ὀππαγμάτων, διὰ κηδεῖαν τ' ἐγγύστον κ' τὰς πόλις, καὶ φρεσέται, καὶ θυσιᾶν, καὶ διαγωγῆν αὐτῶν συζῆν. τὸ δὲ τούτων, φιλίας ἔργον. ἡ γὰρ τῶν συζῆν προσέρρεται, φιλία. τέλος μὲν οὖν πόλεως, τὸ δὲ ζῆν ταῦτα δὲ, τῆ τέλειος χάριον. πόλις δὲ, ἡ γῆμον καὶ κοινῶν κοινωσία ζωῆς

D τελείας καὶ αὐτάρκους. πῶτο δ' ὅστιν, ὡς φανερὸν, τὸ ζῆν ἰσοδυναμίας καὶ καλῶς. ἤν' κελῶν ἀρεσφῆσιων χάριον εἰπέον ἔστι ἢ πόλις κοινωσίας, ἀλλ' οὐ τῶν συζῆν. δόξαι ὅσοι συμβάλλονται πλείστον εἰς τὴν ταύτην κοινωσίαν, τούτοις τῆς πόλεως μέτιστα πλείον, ἢ τοῖς κ' μὲν ἐλευθερίαν καὶ γένος ἴσους, ἢ μείζοντες, κ' τῆ τῶν πολιτικῶν ἀρετῶν αἰτίαι· ἢ τοῖς κ' πλούτων ἐσφῆρσι.

E κατ' ἀρετῶν δ' ἐσφῆρσι. ὅτι μὲν οὖν πάντες οἱ ἀρετῶν πολιτικῶν ἀμφισβητοῦντες, μέγιστον τῶν δικαίου λέγουσι, φανερόν ὅτι ἤν' εἰρηνοφῶν.

Κεφάλαιον ι.

E καὶ δὲ ἀπορίας, τί δὲ τὸ κρείον ἔστι τῆς πόλεως. ἡ γὰρ τοῖς τὸ πλῆθος, ἢ τῶν πολλοῖσι· ἢ τῶν ὀππαγμάτων, ἢ τὸν βέλτιστον ἕνα πάντων, ἢ τὸν κρείον. ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἔχουσιν φάσματι δυσκολίας. τί γὰρ; αὐτοῖς οἱ πένητες, διὰ τὸ πλείους ἔστι, διατρέμονται τὰ ἤν' πλάσιων, τῶν ἐκ ἀδικῶν ὄντων; ἐδοξε γὰρ [αὐτῶν] νῦν διὰ τὴν κρείον δικήμας. τίς οὖν ἀδικῶν τῶν κρείον λέγει τὴν ἐχρείων; πάντων τε, πάντων

ἀλλὰ